

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15, CELOLETNO DIN 60/ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTINO/OCIASI PO CENIKU/POSAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN 150, POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA V VČITELJSKI-TISKARNI/ROKOPIJI SE NE VRAČAJO/ANONIMNI DOPISI SE NE PRIOBČV-TEJO/POŠTINA PLACANA V GOTOVINI TELEFON ŠTEV. 906.

Dokumenti.

Piše pismo Ninčić paša ki se Italijanom prav obnaša.

V parlamentu sprejemajo s stoječim mirom in ravnodušnostjo zapretega Zagorca konvencije z Italijo, ki so nas gospodarsko zaslužile veliki zapadni zaveznici. Vsi kriki protesta in še tako dokumentarčno podprti dokazi niso niti toliko ganičili našega zunanega ministra, da bi samo za hip pomislil, v kako strašen in obupen položaj je pripravil našo že itak tako nesrečno Dalmacijo. Z občudovanja vrednim mirom je šel preko vsega tega in predložil zbrani šopek svoje in njihovih, diplomatske sposobnosti, pred narodne zastopnike z zahtevo, da ga brez sprememb odobre. Furti-maško postopanje s temi konvencijami, ki jih zamoremo doslej presoditi samo po glasovih italijanskega tiska je poznano in mi ni skoro para v naši zgodovini še tako tajnih diplomatskih akcij.

Poznamo težki položaj našega zunanjega ministra in če ga upoštevamo kdo potem ga v prvi vrsti ml. ki znamo do zadnje najmanjše podrobnosti precej vso obrambno moč naše zemlje. Borili smo se dolgo leta po strelskih jarkih za osvoboditev. Pretrpeli smo vse najtežje faze mučeniške poti naše nacije. Zaželeli smo si iz globine naših duš, da bi prišel zopet čas, ko bomo po dolgoletnem klanju zamenjali naše puške in topove s kosami in plugi. Ko se nam je ta želja izpolnila, smo se vračali s tolikim veseljem nazaj k naši zemlji in občainim opravilom, da smo popolnoma pozabili na vse one, katerim smo obljubljali temeljit obracun po doseženi zmagi. Zarili smo se v naša polja in zaprli v naše hiše ter pričeli uživati vse dobrine familiarnega življenja. Zeleni smo samo miru in pokoja v veri, da bodo očetje domovine znali vsaj spraviti obilne pridobitve, ki smo jih priborili za ceno naše krvi. Nismo pa še dobro zastavili pluga v drve brazde, že so nas pričeli

zvati s severa in juga na pomoč bratje, ki so jih trgali nasilno od naše zajednice.

Zvesti prisegi padlim, ki so preminuli za osvoboditev vseli Jugoslovenov smo stopili po teh prvih klikih zopet v javnost in se pričeli pripravljati na zadnji boji z najhujšim sovražnikom našega rodu. Z bridkostjo smo se ločili od naših polj ter stopili na mrtve straže, da pričakamo dne, ko bomo kakor vihar udarli preko sedanjih zaslinih meja in obračunali z nemirnimi in krviželjnimi zavezniki.

Na mrtvih stražah smo postali zvesti glasniki boli in trpljenja bratov tam preko, ki smo jih znali ob vsaki priliki primerno komentirati tudi med svobodnimi. Vgloabili smo se v delo zahrbtnih neprijateljev. Spopadli smo se z nimi v tiho borbo na smrt in postali najopasnejši sovražniki Italijanov v tej zemlji. Ti so se tega dobro zavedali in nabeli vse sile, da nas izgonijo. Za orožje jim služi v ta namen v prvi vrsti g. zunanji minister dr. Ninčić, ki je smatral potrebnim vložiti tožbo proti »Orjunim« radi tega, ker kani dobre odnose z Italijo.

Prišel nam je te dni v roke akt zunanega ministra, ki govori o delu »Orjuna«, katerega priobčujemo v izvleček, ki pa tudi priča, da je naše mnenje o g. dr. Ninčiću kot zunanjemu ministru še zelo blago: Beograd, 17. aprila 1926. god. Ministarstvo Inostranih Dela.

Gospodine Ministre.

Liubljanski list »Orjuna« vrlo se često havi pitaniima naših odnosa sa stranij zemljama. A poglavito s Italijom. Da su to rasprave principijelnog karaktera ne znam da li bi se kogod mogao usprotiviti takvom pisanju. Ali kako su članici lične prirode i sračunati na to da posebi mrznu i razdraže masu protiv Italije i njenih političkih predstavnika, takvo pisanje dalo je u više mahova pove-

da italijanskoj vladi da nam se žali i traži zaštitu u interesu dobrih odnosa među našim zemljama.

Kako sam mišljenja, s obzirom na sve ovo, da zakon o štampi treba strožije točati, kad je reč o napadima, koji su upravljeni protiv stranih država i njenih zvaničnih predstavnika a naročito prema Italiji sa kojom nam interesi nalažu, da budemo u dobrim odnosima, koristim se pravom koje mi daje čl. 79. pomenutog zakona i molim Vas da otvorite sudski postupak protiv lista »Orjuna«.

Komentar k temu izvlečku prepušćamo čitateljem! Navajamo na v dokaz, kako piše Italijani o našem narodu Bar odstavkov iz lista »Adriatic« nastro, v katerega pišejo sam Mussolini, Thon de Reval, D'Annunzio, Giunta, Federzoni iz katerih la videti, kdo sele mrzno in draži mase.

Karakterizacija naše države je po mnenju te gospode sledeča:

»Oprijemite se okoli 7 groznimi kleščami irolna Kraljevina barbarov kmetstva prijava bande sužnjeva, ki je izšla na polje iz svojih gorskih rečin.«

Dalje zopet lev cvet:

»To je cvet razbojnikov, rasa potepuhov, od katerih rok kaplja rdeča kri, ki se približuje civilizaciji z najhujšo mrzno in novim besom.«

V tem stilu se nadaljujejo rasprave principijelnega karaktera od strani gospodov Italijanov, na katere pa gospod dr. Ninčić ne smatra potrebnim reagirati vsaj z eno. Če tudi še tako vdano ponižno kretno. Molci in pasivno gleda, kako pluje črnosračniški morilci in požigalci po onem narodu razbojnikov, kojega neizmernim žrtvam se mora zahvaliti, da je danes srečni minister te nesrečne zemlje. Dočim golčič ves ta narod prežet z neizmernim in pritaenim srdom proti narodu psovalcev in fanfaronov, pa razmišlja modra glava Momčila, kako bi s kar naistrožim izvajanjem tiskovnega zakona začel usta ne-

odvisni štampi in io degradiral na tako zavirljivo stopnjo, kakor io je spravil njegov veliki vzor-Demon naše nacije.

Italijani pa prodirajo že preko Albanije v srce stare Srbije in vzdružuje še vedno s težkimi milijoni lir akcija za rešitev Črne gore, ki jo slikajo njihovi podkupljeni agitatorji v Franciji, Angliji in Ameriki kot akcija za osvoboditev podiarmljenega črnogorskega naroda. Tako oznanjuje tudi v preie citiranem časopisu, »da je bilo v Črni gori uničenih s topovi preko 6000 stanovani in usmrčenih tisoče in tisoče črnogorskih rodoljubov in da je potreba Črno goro osvoboditi srbskega jarma.«

Najlepše pri tem je to, da gredo vsi stroški za to protijugoslovensko propagando na račun nekega večdesetmilijonskega fonda kojega likvidacijo zahteva Italija od naše države z vsemi silami. O napadih, ki jih vodi ta list celo proti našim najvišim reprezentantom pa ne moremo govoriti zbog tiskovnega zakona.

Citirali smo pa šele samo en list izmed cele plejade nekega vrednih laških časopisov, ki uživalo v gonih proti Jugoslaviji vso podporo najvišjih faktorjev, katerim ne pride niti v sanjah na misel da hi to časopisje samo nairahlele opozorili.

Razburja se samo g. Ninčić nad je preponiznim tonom našega pisanja, ker v svoji neizmerni lahkovernosti ne more ali ne mara doumeti, da so vse pse v do uslugu Italije napram nam vsane s spekulativno kredo in da nam piše mož v zlitim žolcem namesto po deset, kar po denarist mer dolga, ki ga bomo morali bogme, likvidirati baš mi jugoslovenski nacionalisti zopet za ceno naše krvi, če bomo hoteli da bo kdai bolje naši deci kakor io sedaj nam pod vladanjem raznih modrih mož Momčlovega kova. A. V.

Kopirni stroji.
THE REX CO., Ljubljana.

Nemška izzivanja pod plaščem športa.

Nechuvene netaktnosti vodstva mariborskega Motokluba.

Po zadnji dobro uspehi motociklistični dirki se je vršila zvečer pri Gambrinu razdelitev nagrad in priznanj, koje so se udeležili z malimi izjemami vsi dirkači iz Zagreba, Celovca, Gradca in Ljubljane. Gostje so prišli, da se zahvalijo prirediteljem za izkazano jim gostoljubje in naklonjenost ter da dostojno zaključijo z uspehi nagrajenih sportno udeleževanje. Toda prireditelji stvari niso vzele za dovolj resno, ampak so se spozabili tako daleč da so izrabili poseb inozemskih sportnikov za nekako šovinistično nemško demonstracijo, ki je končala s policijsko intervencijo. Že na dirkališču samem so se posetniki zgražali nad brezobzirnostjo vodstva Motokluba Maribor, kojega iedro tvorijo tukajšnji Nemci in smatraio doslej vpisane slovenske člane za nekaj nadležnih privesek. Vodstvo je vodilo vso prireditvev na teritoriji, kjer je državni jezik izključno slovenski ali srbohrvaški, izključno v nemščini. Celostarter, ki je dal znamenje za odhod ni znal šteti niti do tri v slovenščini. Že tako omalovaževanje številne slovenske javnosti je bilo nedopustno, še bolj drzno pa je bilo početie te družbe zvečer v Gambrinovi dvorani, kjer se je tudi oficijelni del prireditve vršil kljub prisotnosti slovenskih članov motociklističnega kluba v blaženj nemščini. Po oficijelnem zaključku se je za pozdrav zahvalil tudi nek »Kommerzblatt«, ki je pozival na svideenje: »Wenn nicht hier, so jenseits der Grenze!« Nato se je razleglo po vsej dvorani »Heil!« Hrupno razpoloženje nelolajne manjšine je porazno vplivalo na nekatere. Malo jugoslovenski značaj so dali prireditvi šele bratje Hrvatje, ko je g. Strban v imenu Zagreba pozdravil prireditelje ki so v Mariboru s haitalijem zaključili prireditvev. Zalostno je deistvo, da se je to sploh

NACIONALISTI! Dne 4. julija priredimo cvetlični dan v korist fonda Šlajpahove dece! Pomagajte vsi po svojih močeh, da bo uspeh tega cvetličnega dne dostojen žrtev, ki so jih doprinesli naši padli bratje!

LISTEK.

LIKOVIC JOŽE:

Lepa Vida.

(Dalie.)

Doma sem izvedel vso zgodbo o Vidi in njeni ljubezni. Povest mi ni bila več tako tuja; vsakčas so se zledeovali starejši nad našimi dekletki radi znanja z usiljivimi tuici. Videl sem beraške Kastavke, ki so oprezovale v mrzlih jutrih okoli naših koč kakor prezeble vrane; vso noč so prodajale dekliske tajne nemarnemu tuicu, a ko ih je ta odvrnil, so se zatekle k našim kočam. O Bog! Nihče ne zna tako vozlati človeško usodo kakor mlado kipeče srce. — Nisem si unal zagnati kamna spotike vanjo, ki je šla za pritepenim tuicem. Molče sem poslušal tvojo nesrečno zgodbo, o Vida.

Tisto noč so me morile mučne sanje:

Dolgo smo se že borili z Lahi za to kraško grudo. Ležali smo v globokih zakopih neke pri belem Devinskem gradu. Vsa goriška plan je bila povita v svilen, mehko par opoldanskih ur. Nič nas ni težilo, da se hitro borimo in prelivamo črno kri sovraga. Pozabil sem na

grozničave zgodbe zgovorne babice, ki je vedela bojno pripoved o nizkih laških gričih, o kroglicah svinčenkah, ki peko in trgaio junaška prsa; pravila je o prisadni pelin-roži, ki pozanja iz živih ran. Nisem se več zmenil za dedove preroke, da se bo dopolnil strahotno bajni čas jeklenih smrtoglavcev, ki srše po leskovodnem zraku, kogar pa bo prizadejal grenkobni dim, iz katerega sikaio nevidni zublji brez gorečih korenin, tu bo zlagoma strohnel; meso mu bo odbadalo v živih kosih, vodeno ophinen, slinavih oči in poln krvavih izcedkov bo shiral in žalostno poginil, kot zavržena stvar. Čisto smo pozabili na prerokse zgodbe novodobnega vojskarjenja. Bilo nam je lagodno in dobrodelno, kot da ležimo sredi pisane loke. Bili smo razigrane volje, kot na fantovskem pivovanju. Na Sveti gori je ljubko pritkaval; srebrno-čisti zvenek se je lovil z značnimi valovi in se zgubhal v daljni modrini. Vse je bilo čudno blizu. Vedno sem se oziral nazaj na čmerikavi Kras, iskal v priporočilni molitvi Sveto planino in vneto misli na maiske večere ob Orljanu, ki sem jih preživel med razposajenimi deklkami. Streljali smo, pa ni nič dazljivo pasketalo ali ostro sikalo; dušeče kisli dim smodnika se je vedno odvilkel ne-

kam čez morje. Solnce je sijalo nezastrito, nizko nad obzorjem, kot da nam kaže pot na širni jug...

Vročični nestrpnega čakanja smo vendar napadli sovražno utrdbo, udarli v brezskrbno taborišče in kot neurna plav prilomastil nad presenečene Lahe. Vnela se je luča borba vredna kralja Matiaža. Kot pričarani so vstajali pred nami gosti sovražni roji, izza zadelanih kaveren so se vsipale nad nas sveže trume. Begal sem po lepo razravnanih jarkih med kavernami, bil sem zdržljivo radoveden, kot da iščem neka posebnega. Kar mi zastane korak in se zaplete noga med nametani grušč; v vročem valu mi plane kri v zatilnik, da se mi zleže lasie kot pred deklenskim prikazom. Pred menoi je obstal on, Santio, ljubec naše Vide. Kostil so mi v sklepkih zastale, roka je v zapestju brezčutno odrevenela, mravljinčljiv mraz me je stresel. Telesa nisem več občutil, v grlu me je davilo, kot da me stiska železna pest za golanec. Srce se mi je sunkoma širilo, kri je vrela v njem v mozeg hrbtenice me je speklo in boleče zgrabilo v okostju. Trenil sem z očmi, videl sem še njegov žametno svetli bersaljerski klobuk, svilen modro častniško pasico — pa sem zavihel puškino konjito in udaril zviška kakor s toporiščem. Kot da

je prijateljsko zamahnil z rokama v pozdrav, je zakrilil in se v lah-nem naletu prestopil; sunil je z životom vznak, da je zgubil ravnovesje in klecnil na kolena. Bersaljerski klobuk z zlatimi častniškimi znaki mu je nerodno odletel in se kotalil v igračkavem kolobarjenju nizdol ob kameniti ogradi kamor se je zapel z razčopereno perjanico. Močan krč ga je vnovič pretresel, oči so se mu motno zasvetile, razširil je roki v širok oblem in grgrajoče kriknil: »Mia — Krvave pene so mu bruhnile iz zevajočih ust in zadušile krik. Vrgel se je na mrliško sivi obraz, rineč z glavo v sparieno, prhlo grudo; roki sta se mu strastno zakopali v peščen posip in zarisali vani zlomljene črne vijuge. Kot da mi je neurna vilra vrgla deževni plav v obraz sem s težavo lovil sapo. Mrzlična omo-tičnost mi je zdramila otobele živce, da sem se zavedel. Zavest je bila še mlačna a vendar je neke zaklihuvalo: »Ubil si ji ga!« Pred menoi je dreenelo njegovo zmačeno truplo. Belina peska se je okalila temno-rdeče, iz široke rane je vre-la svetla kri in se gostila v trdečo lužo. Lahna sonarica se je razvlekla nad zglavjem palega; skozi nezno-drobna usta se je vllila vnovič medlo-rumena zmes, sivo prepren-žena z žilasta predenino; spolzela

je na modro častniško pasico in se razlezla v masten madež. Nov roj tovarišev me je dvignil iz onemelosti in me nesel v viharni bojni metež...

Zvečer smo že počivali onostran Devinskega gradu, ki je hlestel v rožno-zlati večerni zori. Razigran vetrč se je zaganjal v bojni prapor Jugoslovenov; tabor je oril, pesmi so se razlegale v opojno-tobel večer. Morska plan se je drobila v pozlačenih valčkih, ki so se v nedogledni daljavi zlivali v ognjeni tok razgorele zore. Šel sem doli na brez da se upokojim ob tišini morja. Naenkrat se mi je zadelo vse tuje in puščobno. Kakor grenak kes so mi udarile naše pesmi na razboljeno uho; rad bi bil preslišal utripanje večerne narave, enako-merno cvrkutanje poletnih žužkov, a od vse povsod se je oglašalo: »Ubil si ji ga! Ubil si ji ga!«

Bela jadra so se vnela v mlačno-modrem pomračju prostrane morske ravni. Neslišno je polzel čoln proti obali, kjer je varno pristal. Iz njega se je dvignila ženska, odeta v svetlo-modro obleko z nežno pregubano haljo; razpuščeni, pšenično-zlati lasie so ji v dolgih valovih padali preko deklisko pol-nih ramen. Ko je izstopila je pro-seče zakrilila in pritisnila dlan na lica; pekoča misel je spretela moj

moglo pripetiti. Še boli žalostno pa je, da so slovenski člani to mirno prenašali in da niso čutili, kljub opozorilu, toliko ponosa in zavednosti, da bi se mirno odstranili, ampak so bili z ostalo družbo, ki ni vredna, da se ji še naprej prizanaša, vrženi s policijo na cesto. Z ozirom na številne netaktnosti, ki si jih je dovolilo večeraj oficijelno vodstvo Motokluba, zahtevamo od

vseh onih Slovencev, ki še do danes niso izstopili, da to takoj store, od oblasti na, da nemudoma razpustijo društvo, ki si je uvalo na tak način vsjo prireditev izvesti in nato v tako protinacionalnem smislu zaključiti. Mar ni dovolj, da toleriramo še eno slično, toda bolj previdno sportno društvo? Uramo, da bo ta apel v polni meri zadostoval.

Luščine z onkraj meje.

Odvzemanje koncesij. — Slovenski janičarji. — Denuncijantie. — Preiskave. — Protidržavni elementi. — Patriotične slavnosti in dežela praznikov. — Občinski komisarij.

Človek bi mislil, da je na Primorskem nehala pihati »črna burla«, ker ni opaziti vsak dan rdečega petelina na strehi in vsakdanjega strahovanja s samokresi po ulicah in javnih lokalih. Ni tako. Celotno huje je sedaj in rimska zbornica napoveduje še huje čase ostalim Slovencev na okupiranem ozemlju. Sedaj se lahko legalnim potom človeka v 24ih urah odstrani ali pa v kakem jarku za vedno pozabi. Legalnim potom se zapirajo gostilne, jemljejo koncesije in vrhu tega se jih naznani orožnikom, da so »soversivni« ali celo izdajalci domovine, ker morda niso hoteli darovati 100 lir za v pomoč kakemu nabiraku prisravnikov kakega »šmirlokel-koledarja«, ali pa če ni črna tolna dobivala v polni meri ledi in otiče na kredit, katerega ni nikoli poravnala. Vse to in druge slične stvari so na oblastveno v zaščiti z največjo inokrizijo. Ko so gospodu Filipu Kavčiču v Razdrtem zaprli gostilno na ovadbo slovenskega janičarja, je šel naslednji dan poizvedeti zakaj so mu zaprli, so se spodje, ki so to ukazali, tako »neznaško« začudili in ga tako pomilovali, da bi se bil revež kmalu na ves glas ziohal od ginenosti. Obljubili so, da se bo takoj zopet odprlo, ker da to ne gre tako. Toda dan je bil tako dolg, da se je v leto spremenil. Z enim samim mahom so pred kratkim v Tolmino zaprli dve gostilni, ko gospodarjev niti doma ni bilo. Uro pozneje pa so isti »meseci« godrnjali na trgu:

— To pa res ni lepo. Porca malora, res, da so bili to slovenski alogeni, ampak vseeno so bili dobri ljudje.

Kaj jim hočete? Jezuitizem je pač vkorenjen in zapopaden v 2000-letni kulturi. Toda če bi samo gostilne zapirali, ki jih je itak nad polovico preveč, in da bi tudi zaprte ostale, na bi še bilo. Ampak namesto starih zaprtih, se polovi osem drugih milanskih in napolskih lukenj, stiskajo in sprešajo namreč tako do mozga te nedolžne trpine, potom njihovih vloženih rekurzov, da so naposled prisiljeni prodati ter se podati v poznan ali nepoznan svet. Pri enakih »pravičnostih« pa imajo po večini največjo zaslugo slovenski janičarji. Teh se

* Macarol, posestnik in lovec v Razdrtem.

spomin in zopet je zaključilo tik ob srcu: »Ubil si ji ga!« Ženska se mi je približala: bila je sama Vida. Hotel sem jo vprašati, kaj išče po bojnem groblju, pa se mi je beseda zataknila v sesušenem grlu. — Zlagoma se je napravila naravnost proti razdrtemu taborišču, kjer je ležal sovažni roj v nevzdržnem smu. Dolgo je morala bloditi med smrtnimi sencami, zvezde so se že drugič zrahljale v redkeše kite. Slednjič se je prikazala med večernimi skalnami. Sklonjena glave in omahujočih korakov se je namerila k meni, ki sem še vedno bedel ob sivem morju, skrivajočem se pod perot mehkih mrakov. Trudna žalost mi je zalila srce, ki je onemoglo v pisanosti zmazoslavja. Postala je nad stopničastim bregom, ozarjena od mesečine, ki je polzela izza kraške planote. Rob svilene haljine je bil črno lisast od krvavih mlak, lasje so se razbrali in razmršeni silihi na pobledele lica. Obstala je in s tresočimi rokami razgrnila njegovo častniško nasico, ovila si jo je okoli vratu in v divjem zaletu skočila proti meni. Bliškoma se je zravnila skrižala roki nad čelom in vrgla lasce nazaj. Krč silne bolešti jo je zopet zvil, telo je strepetalo in se zlomilo v vitem pasu. Zakrila je oči, neutrušen lok se ji je vtrgal izpod dlani.

Omahnila je na kolena; z desnico se je oprla ob skalovito tal, z levico si je razgrebla obleko nad grudmi in grenko vzdihnila: »Ubijalec!« Kot plašna srna se je dvignila in stekla na bližnjo brežno pečino. Se sklonila preko robu in se zazrla na morje, ki je že spalo; kot da je res našla v njem razboljeni obraz svoje bede in tuge, se je blazno zamotala in vrgla na mrtvo morskopolan. Mrakovi so jo iztrgali molim prestrašenim očem; ko sem prihitel na pečino, so le zdrumljeni valovi krožili okoli mesta, kjer se je vtopila nesrečna Vida. Preko mirne morske gladine so si prožili tih roke in širili žalobno vest daleč pod vijolični soi polnočne zore, ki je vstajal kakor začarana luč iz neprodne temine inžnih daljav...

— Predramil sem se: grozne sanje so se razgubile med mrakove; globoka tišina noči je pregluševala združene živce, da mi je bučno brnelo po ušesih. Tako živo sem sanjal, da sem še vedno stiskal utrujene pesi; mrazeč pot mi je zalival razbeljeno čelo. Odprl sem oknice: zadnje zvezde so se zbirale nad Vremščico ter utirale srebrno pot intrančici in zlati zori; nekje je že cvrknul zdrumljeni vtč, z drevca je kapala težka jutranja rosa...

ima največ, skoro da nebrestando. Poleg cerkvenih so prazniki, ki se sproti »fabricirajo« v raznih lokalih potom takozvanih »Comitato festegiamenti« (slavnostni odbori). Sicer je to dolga historija, toda je vendar zanimivo in tudi vsi ljudje vsega ne vedo. Evo par luščin zapovedanih praznikov. **Tretji oktober, zato, ker je tretji oktober. Dvašeti september, ker na devetnaestega še noben komitat ni določil praznika.** Petnaestega, triindvajsetega in štiriindvajsetega maja pa prične serija, ki bo trajala do 31. decembra in potem prične znova. Neki »komitaci«, ki ni imel slučajno ničesar drugega pri rokah, je razglasil pred par meseci potom lepakov, da mora biti naslednji dan vse zaprto, ker se praznuje v čast nekemu pesniku, ki je že pred 200 leti umrl od lakote, a je bil na vse zadnje Nemec, Francoz ali morda celo Oger. Halo! drugi dan vse zaprto, trgovina spi, obrt zdelha, po ulicah piha fanfara, piha in piha, a ljudstva pa ni. Zaniboni je streljal (ni res, ni sanjalo se mu ni o tem, da strelja) na »Premijerja«. Takoj brzojavje do zadnjega kotička države. Stroškov na tisoče in tisoče lir. Nič ne de, saj se lahko ukaže takso na »closet papir«. Glavna stvar je: zastave ven, bodisi Italijan ali tudi državljani. Lepaki oglašujejo: »**Jutri vse zaprto, radi patriotičnega čustvanja.**« Rano v jutro zopet godba po mestu, ljudje so se prebudili, zadržali, obrniti in vnovič zaspali. O saj je zopet praznik! Trgovina spi, obrt zdelha, plačuje takse, napoveduje »faliment«, a fanfaron trobi, ker ljudstva od nikoder ni. Tri dni se morda vrši normalni obratni promet. Škoda, to je že predolgo. A glej ga vraga! Je že rešitev tu! Neki stotnik se je izvolil ponesrečiti. Takoj napoved potom »komitaci«: pridiga na prostem in zaprem, kar znači, da je naslednji dan vse zaprto. Da, da, obletnica pohoda v Rim, ustanova Rima, spomin Rima, na stotine narodnih praznikov, vse to opremilja fanfara, z nešteto zastavami, zastavicami. In paziti moraš, ko hitiš mimo po ovravku, da se la tem zastavam odkriješ, sicer si ob klobuk in prostost.

Ker si pa ljudstvo v tej krizi težko nabavi nov klobuk — nega ni!

Vsi ti ogromni prazniki so pa tako različni, kakor metulji. Pred meseci je bil, kakor bi strela z jasnega udarila — praznik. Pripeljali so junaka. Kje se je to poznalo po desetih letih, ne vem. Pač pa vem popolnoma iz Rotovih virov, ker sem to zasledoval, da ni bil niti Italijan, pač pa prei kak dunajski »feldwebel« ali štajerski tambor. Pa kaj to! Proklamirana »generalna« smrt in dovolji je. Na deželi so še bolj čudni ti prazniki. V Idriji jo je dobil neki slovenozre po nosu: bože moj! Drugi dan praznik, vse zaprto, se razume, v protest razbitemu nosu. Lesni trgovec Slamič pa je bil kar na lepem v železniškem vozu od Podbrda do Sv. Lucije od »mistra« Cavallottija oklofutan popolnoma

Kadar se domisljam na našo Vido tam doh, vedno se spomnim onega poletnega večera, ko sem prvokrat slišal praviti o njej in sem tako verno izgovoril besede narodne pesmi o Vidi in črnem zamorcu. Znova pa ožive tudi one sanje, ki me navdajajo z neko svečano grozo, da onemim. O ljubezen, o domovina! Ne vem si vaju razložiti, a še v naši žalosti in bedi mi je radi valine tuge čudno dobro in tolažljivo. Bridkost ljubezni nad bridkostjo krvi. Verujem, da nam ne bo prizanešeno radi naše Vide, a upam, da si bomo takrat vse v svesti veličine domovine in bolečine ljubezni! O obeh nas uče naše narodne pesmi, ko polo o pelin-roži in svetli krvi, o tedi Vidi in skrivnostnem zamorcu...

Obletnica kongresa v Beogradu (Spomint četnika-Oriunaša.)

Nismo navajeni na pogoste manifestacije, parade in narodne praznike, kakor naši »zavezniki« tam na zapadu. Pri nas je tudi vsaka taka prireditev brez pretiranega poveljevanja samega sebe. Tak je bil tudi naš kongres v Beogradu. Kakor smo skromni v privatnem življenju, tako smo tudi v javnosti. Predno se dotaknem kongresa in nastopa četniških sekcij, se bom

do nedolžnem, ker ima edino ta greh, da je dosledno zaveden Slovenec in vesel, da sme svoji nadležni trehbu po svetu nositi. Navzoča je bila tudi oblast in nič niso »proklamirali« praznika, temveč krohotali so se. In pri tej sceni ima zaslugo oni famozni prepeač idrijskih Slovencev Schlavi, ki je pred kratkim vsled teh zaslug in zaslug nebrestandega pisančevanja, dosegel uspeh, postati komisar Idrijskega sindikata. Kot komisar bo lahko sedel ne samo ponoči v gostilnah in na ulicah pretepal, temveč tudi pri belem dnevu v iama. Komisar ima namreč v Italiji veliko moč. In teh komisarjev mrzoli kot mravljincev. Morda niti vsi ne vedo, kaj se pravi biti komisar. To bi vam lahko boljše razložil bivši občinski komisar, pristna slovenska kri, dasiravno sedaj skisana in zastrupljena. Ampak on to dobro ve. Sai je puštil v svojem delokrogu v Sv. Križu. Škriliah in Dobravliah, poštene može in fante potom »karabiner-

jev« pretepstj in izznati le vsled tega, če so zapeli slovensko pesem. In kot komisar se je naučil falsificirati in dnevno na goriški podprefekturi denuncirati slovensko prebivalstvo. In komisarjev je tudi vseh vrst, kateri so mnogo huje dijavke kot italijanski komarji. Komisar lahko tolče, nabija, zapira, odira, obra in obira sloh vse kar se mu dolubi. Zato se na tudi imenuje: policijski komisar, tržni komisar, vestni komisar, dnevni komisar, nočni komisar, potnih listov komisar, vodni komisar, vrtni komisar, tepežni komisar, zaporni komisar, občinski komisar in navse zadnje še komisar komisarjev. Toda za nanes dovoli. Prihodnjč pa upam, da prinesem na čisto neko zgodnico »meserija«, ki hodi izza meje v Jugoslavijo, zlasti v Maribor in prinaša v halij špilona stvari, ki absolutno niso resnične, temveč popolnoma izmišljene. Da ste mi zdravi bratje do prihodnjih luščin — onkraj meje. Maks Fric.

F. PAVLICA:

Politični preokret v Prekmurju.

Prekmurska stranka. — Napadi na Kleklo. — Madžari na vkup! — Nezasišlan napad na Slovence. — Resno svarilo.

Pod gornjim naslovom je prineslo »Jutro« dopis datiran v Dolnji Lendavi, ki pa je bil pisan drugod. Sodbo nad tem člankom so že izrekli vsi, ki so prečitali prve »Naše novine«, list nove stranke.

Ustanovila se je nova »Prekmurska stranka«, Kleklove »Novine«, ki gotovo poznajo najbolje tukajšnje razmere, pišejo, da se je porodila nova stranka iz same osebnosti gonilca g. Kleklo samemu, radi interesov velepsestva in njihovega zastopnika. Odvetnik g. dr. Nemety v Dolnji Lendavi je začel z razprodaio grofovske zemlje v Beltincih, kot zastopnik velepsestva. V Beltincih je otvoril parcelacijsko pisarno in je že napravil precej pogodb. V tem je nastopil gosp. Kleklo, kot poslanec med ljudstvom proti sklepanju knočice z nasvetom narodu, da naj počaka rešenja zakona, kjer bo določena cena zemlji. Poučil je nadalje ljudstvo, da ne more zemlje izkupiti tudi če se ne odzove pozivu velepsestva. Cena zemlji pada in razumljivo je, da je stopil narod na stran gospoda Kleklo in da čaka boljše prilike, do tedaj pa ostane kot doslej le najemnik po agrarni reformi! K mnenju »Novin« bi morali pridati še naše mnenje, da so novo stranko skuhal predvsem naši ne baš nacionalni prijatelji.

Našim Madžarom in Madžaronom ni mogla do sedaj nobena stranka dati dovoli pomoči in potuhe, da so rovarili. Nevolni so ostali s politiko strank, ker ima končno le vsaka stranka nekaj jugoslovenskega. Tudi Kleklove »Novine«, ki so dale čisto mesta za nesramne izpade proti prišlekomi in njihov dosedani zagovornik gospod Kleklo sam jim je postal pre-Sloven-

ski. Gospoda bi hotela namesto Slovencev raje Hrvate, ali naravnost Beograd. Svojo stranko so razširili na samo Medimurje, da poberele še ostale redko posejane bratce tam preko. Samo da niso na Hrvatskem prav dobra tla, ker oni so ipak bolj očeđili Medimurje kot mi Prekmurje. Gospod Kleklo žanje vihar pravi »Jutro« in istina je, da jim je pomagal povsot in lih zapovarjal tako pri civilnih kot duhovskih obdajih, danes pa so postali zato nehvaležni. Mi Orjunaši, Sokolji itd. smo sodili to družbo vedno z nacionalnega stališča. Naša sodba pa ni bila avtonomistom do volji.

V odboru stranke vidimo lepo združene klerus katoliške in evangelizne cerkve. Sam gospod dekan Straus, gg. kaplana Holsedl in Heriman ter evang. pastoria gg. Haril in Šostarec tvorilo odbor stranke. Pričakovati smemo, da bodo ti krščanski gospodje šli takoj narodu na pomoč. Takoi smemo upati, da bodo denarni zavod, čigar predsednik je duhovnik iz omenjene skupine, nudil siromašnemu ljudstvu cenj kredit in ne kot doslej po 18% in 25% na vknjižbo. Sledite vzgledu »rešetarjev« tam preko, ki dajo prekmurškemu ljudstvu, denarno pomoč za 8—12%!

Nova »partija« izdaja dva lista »Naše novine« in »Neplan«, ki je pisan madžarsko. Urednik obeh listov je pastor g. Haril v Dolenji Lendavi. Prve »Naše novine« imajo v uredništvu nesramen napad na Slovence in Hrvate. Med drugim pravijo novine: »Koliko je imela Slovenija rešetarjev, žlahtarjev, cekerarjev, sklecarov falotpepčev vsi so sipali na naš narod, kot korčesje niso falil; niti horvatski prorocle z mastnimi klobuti.

oziro na naše predpriprave, katere jasno pobijajo mnenje onih, ki so nas nazivali »plačanci«. Nekako decembra 1924. leta smo pričeli štediti za potno blagajno in kakor vedno, tako nam je bilo jasno tudi tedaj, da brez denarja ne bomo mogli izvršiti svoje naloge, t. j. udeležiti se manifestacije za jugoslovensko idejo. Skromni so bili naši prispevki, čemur se ni bilo čuditi, saj tvorilo našo četniško sekcijo sami delavci kateri se jedva preživljajo, a med njimi ni malo družinskih očetov. Pri B. C. O. so posamezne sekcije 14-dnevno javljale stanje blagajni in ugotovili smo, da z našimi skromnimi prihranki ne bomo nabrali do konca maja niti za četrtinsko vožnjo. Direktorji je uvidel, da je temu treba odpočiti in določil je, da pride ves dobiček od veselje prirejenih do kongresa v potno blagajno. Tako smo vendar upali, da spravimo polovico četnikov v Beograd. Iz hvaležnosti ne smemo prezreti naših ljubljanskih trgovcev, kateri so nam skoro brez izjeme priskočili na pomoč ter marsikateremu od nas pripomogli do možnosti za potovanje.

Naši redni sestanki so bili dobro obiskani, ali čimboli se je bližal dan odhoda, tembolj nogosto smo se sestajali. Pazljivo smo čitali »Pobedo«, »Vidovdan« in »Or-

juno«. Vsaka najpomembnejša vest o kongresu nas je razveselila, toda to vse nam ni zadostovalo, oblegali so vsaki dan Oblastni odbor in spraševali br. Dreječeta, kaj je novega. Edino s tem nas ni mogel razveseliti, da bi nam javil, da je četrtinska vožnja dovoljena. Čakali smo zaman. Gospodje v Beogradu so določili Orjuni polovično vožnjo in živinske vozove — romariem v Rim pa udobne osebne vozove.... Omeniti je tudi treba, da smo pridno posekli do srečkah Direktorija na katere smo zadelj tri kroje.

Tako se je bližal dan našega odhoda in z njim je rasla naša želja videti prvič zbranim toliko Oriunašev v enem kraju z vsemi našimi prapori. Najtežje smo pač pričakovali defileta pred Nj. Vel. kraljem. — Zavedali smo se, da je nestetokrat mimo nega defilirala srbska in jugoslovenska vojska zato smo pridno vezljali, zavedajoč se, da od teka odvisi, kakšno mnenje bode imel naš kralj od naše organizacije. Zadnji teden smo se dnevno sestajali in se popolnoma pripravili na odhod. Napočil je težko pričakovani dan. Že zgodaj zjutraj so se pojavili prvi kroji po ulicah, prišli so bratje z Gorenjske, Doleniske in Notraniske s prapori in odšli so na letno telovadišče ljubljanskega Sokola, da jih poslednjič pregleda ob-

Gospod urednik!
 Vnaprej vam povemo, da ste osebno odgovorni za vsak izpad proti Slovincem ali solah Jugoslavcem, do — vaše »rešetarije« — na samo zakonu, tudi nam. Pre-

zbramo vaše domače strankarske kupčije. Drugeče pa se bomo pogledali čim zapazimo, da boste še kdaj pisali tako, kakor v prvih Vaših novinah. Toliko za pouk, da ne bo potem prepozno!

Dopisi.

Iz Sušaka. Nacionalisti Sušaka smo zopet imeli nekaj lepjih narodnih dni. Naše novo vodstvo je marljivo na delu ter od zadnjega občnega zbora izvedajo prostori organizacije kot mravlišče. Vsakdo hoče nekaj doprinesiti, da se naša sveta stvar čim bolj razširi in uveljavlja, a ne samo na znotraj, marveč tudi na zunanji se dela.

Kakor povsod, je tudi naša četniška sekcija hotela proslaviti skupno z ostalimi brati in sestrami Jurjev dan. Že zgodaj zjutraj so zaznali strelji, da je treba zapustiti udobno posteljo ter pohiteti v zeleno naravo, in kmalo nato je po ulicah Sušaka igrala godba budnico, dočim so se med tem zbirali četniki in ostalo članstvo pred organizacijskimi prostori. No, do zaželenega poleta v svobodno naravo ni prišlo, ker je pričelo močno deževati.

Nedeljo kasneje nas je obiskal predsednik Akad. Orjuna — Zagreb, da nam održi predavanje na kolodvoru ga je čakala postrojena akcija četa in veliko število srednješolcev, katerim je bilo predavanje tudi namenjeno. Predavanje samo je bilo nad vsako pričakovanje dobro obiskano ter od strani predavatelja podano stvarno in navdušujoče.

30. maja pa je bil zopet en dan Orjuna na Sušaku. Posetili so nas brate iz Zagreba, ki so nosili s seboj odklikovanje br. Mancetu, pročelniku dijaške sekcije. To pot ste bili na kolodvoru postrojeni dve četi, ena v kroju druga v civilu. Po običajnem pozdravu se je razvila povorka po mestu, na čelu fanfara sušaškega Sokola, do prostorov organizacije. Tu je bil odmor in zakuska gostom nakar je četa ponovno krenila skozi mesto in preko Trsata na Strnico, kjer so na novo pristopivši četniki položili prisego v roke batalionskega brata Cara, dočim je brat Svoboda, predsednik Akad. Orjuna — Zagreb, podelil odklikovanje pročelniku dijaške sekcije. Po raznih nagovorih bratov Cara, Svobode, Jurjeviča, Katalinčiča in Gavriloviča so se čete, ki so se med tem povečale v bataljon, ponovno postrojile ter se vrnile, simpatično pozdravljane od občinstva, v mesto, kjer se je obavil običajni defile.

Četniki kot ostalo občinstvo so pokazali s svojo disciplino prijateljem in sovražnikom, da smo tu in da je treba vedno tudi z nami računati. Manifestacija orjunaške ideje je bila ta dan veličastna, čeprav skromno prirejena in želebi bi bilo takih manifestacij tu na največ spominjati točki zapadne meje še več in v večjem stilu, da se pokaže našim trpečim bratom tam preko, da smo tu in da se pripravljamo na oni dan, ko bo de tudi njim solnce milejše in jasnejše sijalo.

lastni čelnik br. France. Po kosilu smo se jim priključili tudi mi in ob 14. in pol smo odkorakali na kolodvor. Lepo število nas je bilo ali sigurno bi nas bilo še enkrat toliko, ako bi nam dovolili četniško vožnjo.

Prisrčno smo se poslovili od onih, kateri so nas prihiteji pozdravili v vlak se je začel pomikati proti Zagrebu. Na postajah, ležečih od Ljubljane do Brežic, so vstopali člani ondotnih organizacij, a v Zidanem mostu so se nam pridružili bratje iz mariborske oblasti. Potovanje do Zagreba je šlo v redu ali od Zagreba dalje so se pričele šikanice, katere so nam onemogočile pravočasni prihod v Beograd. Pojavljali so se »defekti« pri lokomotivi in pri vozovih, katere je srva popravitelj železniško sobije, ker so pa ta popravila le predolgo trajala, smo začeli popravljati sami in potem je šlo. Pokazala je Orjuna, da se i v tem oziru ni potreba biti sabotaže, ker bi tudi v slučaju stranka železničarjev s pomočjo njenih članov železničarjev in inženirjev prihajala tja, kjer bi bila potrebna. Tako smo z umetno narejeno zamudo 6. ur vendarle prisneli v prestolico. O utisih v Beogradu pa prihodnj.

Popoldne pa nam je predaval brat Jurjevič o Orjuni od postanka do danes. Tudi to predavanje je bilo klub lepemu vremenu in neugodni popoldanski uri dobro obiskano.

Bratje Zagrebčani so odnesli iz Sušaka prieten utis, ker so se pričali, da je na Rečini četa, ki čaka samo povela: »Naprej!«

Šoštanj. V nedeljo 6. t. m. so bili v švabski trdnjavi »Union« v švabski družbi: Gdč. Gusta Janežič, učiteljica, koroška narodnjakinja, gosp. Miloš Tainik, učitelj s soprogo in g. Slavko Trobel, inženir pri državnem rudniku v Velenju. Brez komentarja.

K članku »Razmere v Kočevju« nam je poslalo ravnateljstvo »Marijinega doma« pojasnilo, v katerem negira sodelovanje svojih gojenk pri »Turnvereinu« in »Svobodi«. Nas prav veselja ta konstatacija, ki jo lojalno prinašamo s ponovnim opozorilom, da nam vedno poročalo suho in stvarno resnico. Nepravilnosti, ki bi se hotele uzgajati na naš račun, ne bomo nikdar krili ter bomo vedno izročili ime dopisnika napadenemu, da se zmenita med seboj po mili volji. **Dalje poročajo se ravnateljstvo omenene meščanske šole da vzgaja niemu izročeno mladino v nacionalnem duhu in da ima svojo lastno telovadnico.**

V Laškem so na kolodvoru lične košarice za cvetlice. Poslikane pa so v italijanskih barvah, kar na Jugoslovence, ki morajo že itak le vse prevečkrat gledati te zasovražene barve, ne napravi najhujšega utisa. Priporočamo, da se ta nabaka odpravi, ker bo sicer kmalu kak markonar videl v tem že neko tiho manifestacijo Laščanov za italijanstvo, ki bi moralo itak po laških načrtih segati s svojimi melemi preko Zidanega mostu.

Rakek. Pretekli teden sta se poročila dva naša junaka brata Lojze Juvančič, mestni glavar Orjuna s s. Faniko Cankarjevo, članico Sokola iz Dolenjega Logatca ter brat Albin Arnez, kletar pri Centralni vinarni d. d. na Rakeku s s. Ivanko Trostovo, azilno članico Orjuna Rakek. Pred par dnevi na se je poročil br. Franjo Hočevar, upravnik pošte s s. Faniko Ostankovo, bančno uradnico na Rakeku. Vsem skupaj najiskrenejše čestitke.

Orjuna Rakek.

Kupujmo in podpirajmo izvrstno
Kolinsko cikorijo
 domači izdelok.

Naš pokret.

Orjuna Trbovlje je prešla 1. junija sledečo brzojavko:

Vaš svetli primer zadočete borbe sledovca četa Orjuna za edinost, slobodu i čast Jugoslavije. Palima slava, živima napred!
 Direktorji Orjuna.

Podpredsednik Direktorja brat Niko Bartulović se je vrnil pred kratkim z večmesečnega študijskega dopusta v Parizu in bo pričel takoj zopet z delom v organizaciji.

Mestna Orjuna Sv. Peter-Vodmat obvešča vse bratske organizacije, da je izključila člana Karola Janca radi Orjuni škodljivega vedenja.

Batalionska vezba Snežniškega bataliona se je vršila v nedeljo, dne 6. junija in je pokazala, da so vrli četniki teza bataliona vzorno disciplinirani in pripravljani na velike naloge, ki jih čakajo kot naše zapadne stražarje. Vezbe se je udeležil tudi br. Veliki čelnik Marko in Obilastni čelnik br. France Kobentar. Četniki, ki si žele nabaviti fotografije s te vezbe, naj se obrnejo na tajništvo Oblastnega odbora, kjer jih dobe po 5 Din komad.

Casno razsodišče Orjuna Beograd je izreklo B. Martinoviču in B. Spasiću strogi pismeni ukor. V. Iliču pa pisment ukor.

Orjuna Šoštanj napravi 20. t. m. popoldanski pešizlet v Velenje in vabi na istega vse prijatelje in Or-

junji naklonjeno občinstvo. Zbiranje pred Sokolskim domom, odhod točno ob 13. Pri Jerovniku v Velenju družabni sestanek z velenjskimi somišljeniki. Akcijona med otio vezba redovne vaje in je udeležba za vse člane strogo obvezna. Velenjski člani akcije se pri Golinu pridružijo. Na željo velenjskih članov ima odbor takoj ob prihodu v Velenje svojo tretjo redno odborovo sejo z dnevnim redom: Poročilo funkcionarjev in slučajnosti.

Odbor Orjuna za št. Jakob-Krakov-Trnovo se iskreno zahvaljuje br. Orjuni Šiška za poslanih 100 Din za br. Mekinca. Zdravo!

Žužemberk. V najkrajšem času nas zapustil znani soliden gostilničar brat Alojzij Polinar in prevzame s 1. julijem hotel Koklič v Novem mestu. Zbog njegovih velikih zaslug, ki si jih je stekel za tukajšnje Orjuno, posebno še, ko je bil njen

neustrašen predsednik v najkritičnejših časih naše Orjune — mu je mestni odbor na svoji seji dne 6. t. m. soglasno sklenil podeliti mestno priznanje. — Razveljavljene so sledeče legitimacije, izdane od mestnega odbora Orjune Žužemberk in glaseče se na imena: Pinca Potočnik, Alojzij Hotko, Amalija Hotko, Gustav Urbič, Franc Zupančič in Nace Stanič. — Po tukajšnjem okraju razširjalo neznanj individualni govornice o skorajšnjem povratku Avstrije. No naši četniki im bodo, kakor hitro jih ugotovijo, enkrat za vselej zbili iz glave misli na Avstrijo in s takimi stvarmi vcepilati našemu nevednemu narodu sovražstvo do Jugoslavije. Ko jih bodo izkupilji, bodo pa zopet nedolžni in najboljši Jugosloveni Opozariamo na te lopove naše zaupnike in nam naklonjeno občinstvo, ki na vsak tak slučaj javilo mestnemu odboru.

Kronika.

NOTRE COEUR, VOTRE COEUR!

Obiskali so nas soborci za našo svobodo, pravi zavezniki — Francozi, ki so priskočili našemu mučeniškemu narodu v najtežjih hihih na pomoč.

Jugoslovenski narod je sprejel te dni predstavnike onega naroda, ki je z njim delil voine grozote in mu izmed vseh ostalih zapadnih zaveznikov stal edino on vedno zvesto ob strani kot pravi in idealni prijatelji.

Mnogo je vezi ki nas vežejo s tem narodom. Treba se je ozreti le nazaj na prošlo svetovno klanje. Nihče se ni zmenil za srbske siromake, katerim je vojni vihar za nekaj časa odvzel in jih pregnal z najdražjega — rodne grude. Antanta je molčala, edino Francozi so sočustvovali s Srbijo in pričeli veliko akcijo, da ji pomorejo. »Srbski dnevi« in s pomočjo Francozov prebita solunska fronta je zadosten dokaz onega, kar je Francija takrat čutila.

Kako jim skušamo povrniti prijateljstvo za prijateljstvo smo jim pokazali tudi pretekli dni. Ne samo bratje Srbi, temveč tudi slovenski del jugoslovenskega naroda jih je na povratku v domovino sprejel prav po slovansko. Kri prelita ob Verdunu in Marji je bila odkupna žrtev tudi za naše osvobojenje.

Tega so se vse silne množice, ki so pozdravljale na ljubljanskih ulicah predstavnike viteškega francoskega naroda prav dobro zavedale in zato so bili klici

»Notre coeur, votre coeur« popolnoma na mestu. Verujemo, da bodo v znamenju tega klica še branili marnski heroji z našimi kaimakčalanskimi junaki one pridobitve svetovne voine katere so bile priborjene s tolikimi žrtvami in katere nam hočejo sedaj na zahrbtni način izvititi oni ki se imajo za svoj obstanek zahvaliti v ne mali meri baš Franciji.

K. Robić. Izgubili smo zopet enega najboljših od stare garde nacionalistov Orjunašev, ki so prav od prvega početka že pod prapori Orjuna. Pokojni je bil četnik-Orjunaš z vsemi dobrimi lastnostmi, ki so ga vedno odlikovale in dičile pred drugimi brati. Kot tak je upravitel vestno posle mestnega glavarja Orjuna Bled in bil za svoje vzorno četniško udelestvovanje tudi odklikovan z mestnim priznanjem. Z njegovo smrtjo je pretežno zadeta Orjuna Bled, ki je z Robičevo smrtjo izgubila za pokojnim Stankom svojega najboljšega delavca in člana. Tei Orjuni izrekamo svoje globoko sožalje, kakor tudi preostalim njegovim svojcem. **Bratu Robiću, ki mu je bil blagor Države in Nacije nad vse, da Večnala namiat!**

Gospod Hodžar je smatral na zadnjem korupcijskem shodu potrebni pasti tudi do Orjuni. Imeli smo sicer dovolj prilike, da bi mu prekinili besedo in ga postavili z njegovim operiranjem s krvjo padlih na tragični 1. junij na cesto. Zadržalo nas je od tega čina samo prepričanje, da bi storili s tem silno dobro delo »stranki bodočnosti« ki bi zamogla trdit, da smo Orjunaš razbili protikorupcijski shod kot Pašičevji lakaji. Zato na pozivamo sedaj g. Hodžaria, da izproženo vprašanje o korupciji, ki se je izvršila 1. junija 1924 v Trbovljah govori naprej. Očital je, naši sodnji o kateri neobjektivnosti ni niti govora, skozi rožice nekako pristanost. Naglašal je, da se pravi krivci tr-

boveljskih dogodkov krečejo svobodno okoli. Kakor se sicer strinjamo z mnenjem g. Hodžaria, da se pravi krivci trboveljskega napada in dogodkov srehaajo svobodno okoli, vendar naglašamo, da bi te krivce, ki jih indirektno kaže spoštovani g. narodni poslanec med nami že lahko baš njegov sodrugi že davno tirali pred sodni tribunal. Potek preiskave proti bratu Marku še ni pozabljen. In baš v tem poteku sta imeli glavno besedo kot prič g. Terseglav in Kremžar ki bi lahko brez najmanjše žrtve iznesla vse svoje dokaze proti njemu. Teza ni sta storila! G. Terseglav je imel nasprotno še smiselnost ker kričoč se za uredniško tajnost »ni hotel imenovati osebe na katere je izvedel svoje podatke. Ako je iskati korupcije v tej preiskavi proti bratu Marku in drugim, potem to je le v najbolj bližnji okolici g. Hodžaria. Ta pa bi storila lahko pač kai boli hvaležnega kakor da se je na protikorupcionističnem manifestacijskem zboru zadirkovala s praznimi natočevanji proti tašči Orjuni, ki se je že tedaj po orjunaško razgovarjala z Rade Pašičem, ko je zelena veja Prlekije še vdano zobala z rok sedega starca.

Klub trgovskih akademikov ima svojo prvo članiko v soboto, dne 12. junija ob 8. uri zvečer v prostorih gostilne Mrak. Vsi člani in prijatelji kluba vljudno vabljeni.

Vešela vest. Na zadnji seji upravnega odbora T. P. D. so odložili mesta upravnih svetnikov gosp. M. Rotter, poznani Claude de Seze in dr. Viktor Wutte. Počasi padajo stebri, ali gotovo. Prišel na bo še tudi dan, ko se bo zamajal ves sedanji vsegamočnji sistem T. P. D. in se moral unakniti novemu in boljsemu, ki bo poleg interesov delničarjev unoševal tudi one trpečega naroda in blažine cele zemlje. Na nas vseh je da s smotrenim delom pripravimo vse, da pride čimpreje ta naš dan!

Mi in korupcionisti. Sprejeli smo par vprašanj, čemu tudi Orjuna ne sodeluje vzajemno z opozicijo v boju proti korupciji. Na ta vprašanja bodi sledeče v pojasnilo. Orjuna, ki je započela že pred štirimi leti z najožrejšo borbo proti korupciji, ne zupa sedanjim protikorupcionističnim borcem ker vidi v njih naporih samo poizkus odrediti sedanje korupcioniste in jih nadomestiti z novimi. Skoro večina opozicije se nahaja danes v položaju da ne more najti v svojih vrstah močne roke, ki bi zamogla odstraniti korupcioniste vsaj iz lastnih vrst. To je najlepše pokazal protikorupcionistični shod v Ljubljani.

Korupcijo bodo odstranili iz te zemlje samo novi ljudje, ki im je najvišja maksima nova, silna, edinstvena Jugoslavijska enotna duhovno in politično kulturno in gosnodarsko. To pa so samo jugoslovenski nacionalisti, ki bodo obračunali z izzemalci naroda po starem zakonu o veleizdaži katero plačuje ta s smodnikom in svincem.

Službeni jezik. Pri strokovnih odelenjih naše železniške direkcije se nahaja na vodilnih mestih precej tuierodcev. Kakor smo že večkrat dokazovali, isti ne znajo našega službenega jezika in da no možnosti zadržujejo intenzivnejšo rabo isteza. V veliki meri se je to vršilo v območju bivše južne železnice, kjer je v strokovnih odelenjih prevladovala tuja nemščina in madžarščina.

Pod pritiskom razmer in v bojazni za svoj stolček so se pa vendarle emi nekaj naučili, drugi pa tudi ne. Tako je danes, da ti mero daini faktorji v osmem letu še vedno v tujem jeziku mislijo, sestavljajo koncepte najrazličnejših vsebin v tujem jeziku, katere morajo naši mlajši strokovnjaki in nestrokovnjaki predstavljati. Iz previdnostnih ozirov se dale tudi samo ustmena navodila, po katerih nainšinci izdelajo misli in načrte tuierodcev.

Zakon o državnem računovodstvu ne predvideva nobenih tovrstnih predstavljajev in pomagajev. Bliza se tisti dan, ko se bo sklepalo o stalnosti državnih nameščenecv. Gotovo bodo o tem sklepale kakšne komisije. Vprašanje je, iz kakšnih službenih organov na bodo obstojale te komisije? Tuierodci bodo gotovo napeli vse sile, da pridejo po možnosti v te komisije v čimvečjem številu bivši Schulvereineri, Bauernbunderli, Burschaki in drugi taki graditelji adrijanskega in orientskega mostu. V tem slučaju bo gotovo zelo dosti besedčenja o nenadomestljivosti tuierodcev, za katere se mora imeti raznovrstne tolmače in hlauce.

Prav na mestu je, če oozorimo celokupno javnost na to, da bi trebalo sestaviti te komisije iz vrst naših ljudi, katerih je itak že zadosti.

Izključen je iz Orjuna Brežice g. Oskar Marčeli, ker njegovo ponašanje ni v skladu z načeli Orjuna.

Dolenjski batalion ima svojo batalionsko vezbo v nedeljo, dne 13. t. m. v Stični. Zbor ob 7. uri zjutraj na kolodvoru Stična. Po vezbi je javni shod in ustanovni občni zbor Orjuna Stična. Vezba je strogo obvezna za vse četnike Dolenjskega bataliona.

Batalionski kom. **Zlato hrabrostno svetnik** je dobil za zasluge iz leta 1914, gospod major v rezervi Johann Perles. Prijeli na so mu io ob sodelovanju bivših bojevnikov slovesno na graškem Gradu. Slavnosti je prisostvoval tudi sam general Dankl, kakor še cela vrsta bivših avstrijskih eks-generalov. K temu odklikovanju pripominjamo, da je odklikovaneč dobro poznan v Ljubljani in da ima, v kolikor smo informirani, v naši državi službo. **Lepa in srečna je ta naša zemlja za bive avstro-orjske oficirje, lakaji Habsburzov himnopoijce, »šuhoraše« in »lunžšice«.** Kruha na nima za dobrovoljce, četnike, nacionaliste in invalide iz osvobodilnih voien.

Dobavitelj obvezinoga materiala se opozarjajo na razlaza o licitaciji za dobavo obvezil okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, ki je obavljen v št. 51. »Uradnega lista«.

Zagrizenci. Z boleščjo opažamo, da navzlic vsem našim opominom gotovi politikastri v Primorju le še kar naprej v enomer gonilo svoje obrablene lajne. Pogubonosne posledice bratomorne politične borbe občutimo že mi sami, ki smo svobodni dovolji. Kolike so posledice tega luksusa, za peščico naroda tujih stotosečev napram štiridesetmilionškemu narodu nasilnikov, vidimo vsak dan bolje, ko nam propada kos za kosom naše zemlje. Sicer bo potreba poseči v slučaju skrajne sile proti tem zločinskim razdvajalcem naših zasuznjenih tudi po najodločnejših sredstvih, ker so jim ti huškači boli nevarni kakor najzagrizenejši fašisti in janičarij, pred katerimi se jim je vsaj močoe čuvati.

Mozeg in ledno radikalne stranke je bil pred nedavnim še glasom izjave eksmoskala Radiča dični dr. Laza Klein. Odkar se je na zvest svojim delom isti odločil za politiko patrijarha radikalije, se je njegovo ugled v očeh čutarozidilca tolikani zmanjšal, da ga je degradiral v rang radikalov-korupcionistov in načelnikov političnih banditov. In vendar izhaja pri nas še list, ki ima dovolj poguma napisati, da hodi voditelj kmetjskih seljakov odločno in neizprosno pot načelne in brezkompromisne linije.

Morda tja v tem nekaj težke resnice. Vprašanje je le, proti komu je naperjena ta linija...

Vezba II. čete ljubljanskega bataliona »Zarko Boltavzara«. Na praznik, dne 13. pr. m. se je vršila pod vodstvom četnega komandira br. Kostanjevca ratna vezba gornje čete v ljubljanski okolici.

Solnce, ki se je že v zgodnjih jutrajnih urah prikradlo z zlatimi

